

DATOS IDENTIFICATIVOS

Didáctica da lingua e literatura: Español

Materia	Didáctica da lingua e literatura: Español			
Código	P02G120V01506			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Dans Álvarez de Sotomayor, María Isabel			
Profesorado	Dans Álvarez de Sotomayor, María Isabel			
Correo-e	isabeldans@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento e aplicación das metodoloxías, actividades e recursos que proporcionen aos estudantes de Educación Primaria unha competencia comunicativa e unha adecuada formación literaria.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Diseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Diseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promova entre os estudantes
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C43	Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación
C44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
C45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente

C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
C50	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües
C52	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C69	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todas as ensinanzas descritas
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D9	Traballo en equipo
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer o currículo escolar da lingua española e da literatura.	A1	B1	C43	D1
	A2	B2	C44	D2
	A3	B3	C45	D3
	A4	B4	C46	D5
	A5	B8	C47	D6
		B10	C48	D9
		B11	C49	D13
		B12	C50	D16
			C52	D17
			C69	
Adquirir coñecementos sobre os procedementos de ensino e aprendizaxe da lingua española como medio de comunicación.	B1		C43	D1
	B2		C44	D2
	B3		C45	D3
	B10		C46	D5
	B11		C47	D6
	B12		C48	D9
			C49	D13
			C50	D16
			C52	D17
			C69	
Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral	B1		C43	D2
	B2		C44	D3
	B3		C45	D5
	B4		C46	D6
	B8		C47	D9
	B10		C48	D13
	B11		C49	D16
	B12		C50	D17
			C52	
			C69	
Coñecer o proceso de aprendizaxe da lingua escrita e a súa ensinanza.	A1	B1	C43	D1
	A2	B2	C44	D2
	A3	B3	C45	D3
	A4	B4	C46	D5
	A5	B8	C47	D6
		B10	C48	D9
		B11	C49	D13
		B12	C50	D16
			C52	D17
			C69	

Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade	A1	B1	C43	D1
	A2	B2	C44	D2
	A3	B3	C45	D3
	A4	B4	C46	D5
	A5	B8	C47	D6
		B10	C48	D9
		B11	C49	D13
		B12	C50	D16
			C52	D17
			C69	
Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para fomentar a lectura como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	A1	B1	C43	D1
	A2	B2	C44	D2
	A3	B3	C45	D3
	A4	B4	C46	D5
	A5	B8	C47	D6
		B10	C48	D9
		B11	C49	D13
		B12	C50	D16
			C52	D17
			C69	
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A1	B1	C43	D1
	A2	B2	C44	D2
	A3	B3	C45	D3
	A4	B4	C46	D5
	A5	B8	C47	D6
		B10	C48	D9
		B11	C49	D13
		B12	C50	D16
			C52	D17
			C69	
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación	A1	B1	C43	D1
	A2	B3	C44	D2
	A3	B10	C45	D3
	A4	B11	C46	D5
	A5		C47	D6
			C48	D9
			C49	D13
			C50	D16
			C52	D17
			C69	

Contidos

Tema	
1. Coñecementos para o desenvolvemento das habilidades comunicativas.	DIDÁCTICA DA EXPRESIÓN ORAL Recursos e aplicacións didácticas para o desenvolvemento das habilidades lingüísticas. A APRENDIZAXE DA LECTOESCRITURA 1. Métodos de lectoescritura. 2. Principais dificultades na escritura.
2. Animación á lectura e á escritura.	DIDÁCTICA DA EXPRESIÓN ESCRITA 1. Composición de textos e propiedades textuais. 2. O taller de escritura creativa. 3. Avaliación da expresión escrita. DIDÁCTICA DA ORTOGRAFÍA E DO LÉXICO 1. Aprendizaxe da ortografía de uso e as regras. 2. Procedementos didácticos. 3.- Actividades e recursos para a ensinanza da ortografía. 4. Estratexias, recursos e actividades para o desenvolvemento do vocabulario.

3. Desenvolvemento de experiencias educativas y materiais didácticos.

DIDÁCTICA DA GRAMÁTICA
1. A aprendizaxe da gramática na E. Primaria.
2. Procedementos didácticos.

DIDÁCTICA DA LITERATURA (cuestións xerais)
1. A literatura infantil.
2. Criterios para a selección de textos.
3. A literatura de tradición oral.
4. Recursos dixitais.

EDUCACIÓN LITERARIA
1. Poesía.
2. Narrativa.
3. Teatro.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	16	32	48
Traballos de aula	10	10	20
Seminario	2	20	22
Presentación	7	30	37
Titoría en grupo	3	6	9
Traballo	10	0	10
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Exposición sobre os contidos da materia, a metodoloxía e a avaliación.
Lección maxistral	Nas sesións maxistrais expóñense os contidos teóricos de cada tema e que servirán de base para a realización dos traballos que han de realizar os alumnos.
Traballos de aula	Os alumnos desenvolverán na aula as actividades prácticas que, previamente, preparen de xeito individual, sobre un tema do programa, relacionándoas coas dos demais membros do grupo e nas que o profesor actuará como coordinador.
Seminario	Nos seminarios ampliaranse os contidos tratados na sesión maxistral, propoñendo e comentando novas actividades que ilustren o tema con maior profundidade.
Presentación	Exposición por parte do alumnado dos traballos realizados por eles sobre distintos temas da materia.
Titoría en grupo	Nas titorías o profesor supervisa os traballos prácticos do grupo asesorándoos e orientándoos na súa realización e podendo considerar a achega que cada alumno fai ao desenvolvemento dos mesmos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Tanto nos traballos de aula como na titoría de grupo, o alumno recibirá unha atención personalizada, coa que o profesor orientará as súas propostas, escoitará as súas opinións e aclarará as dúbidas que poidan xurdir sobre as tarefas nas que o grupo está a traballar ou sobre calquera tema relacionado coa materia.
Titoría en grupo	Tanto nos traballos de aula como na titoría de grupo, o alumno recibirá unha atención personalizada, coa que o profesor orientará as súas propostas, escoitará as súas opinións e aclarará as dúbidas que poidan xurdir sobre as tarefas nas que o grupo está a traballar ou sobre calquera tema relacionado coa materia.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballo	TRABALLO INDIVIDUAL. Valoración das actividades propostas:- Corrección na súa realización.- Estruturación e sistematización.-Elaboración de recursos didácticos.- Orixinalidade e creatividade.- Capacidade de autoavaliación da propia aprendizaxe.TRABALLO GRUPAL. Valorase:-Asistencia e participación en todas as actividades apuntadas na metodoloxía docente.-Adecuación e pertinencia dos contidos tratados.-Claridade e coherencia na exposición.-Creación grupal de recursos didácticos.-Manexo de bibliografía rica, variada e actualizada.	50	B1 C45 D3 B2 C46 D6 B3 D9 B4
Probas de resposta curta	O alumno poderá realizar unha proba final de resposta curta, onde deberá demostrar tanto o seu coñecemento teórico-práctico dos contidos da materia, desenvolvidos nas sesións maxistras e os seminarios, como o seu nivel competencial da lingua: expresión correcta, adecuada, cohesionada e coherente, nun nivel operativo eficaz.	50	C47 D1 D2 D3 D9 D13 D16 D17

Outros comentarios sobre a Avaliación

A cualificación dos traballos obtida durante o curso manterase en xullo. No caso de non ter presentado traballo existirá a posibilidade de presentalo para esta convocatoria.

As competencias non adquiridas serán de novo avaliadas no mes de xullo.

Aqueles estudantes que, por causa xustificada, NON poidan ASISTIR regularmente serán avaliados mediante unha proba de resposta longa/de desenvolvemento.

Data do exame: consultar a web da facultade no apartado "Datos de exames"

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CASSANY, Daniel, y otros, **Enseñar lengua**, Graó, 2003

MENDOZA FILLOLA, Antonio (coord.), **Didáctica de la lengua y la literatura para Primaria**, Pearson, 2003

PRADO ARAGONÉS, Josefina, **Didáctica de la lengua y la literatura para educar en el siglo XXI**, La Muralla, 2004

DALE, Philip S., **Desarrollo del lenguaje. Un enfoque psicolingüístico**, Trillas, 1980

HOCKETT, Charles F., **Curso de lingüística moderna.**, Eudeba, 1972

CRUZ RIPOLL, J., **Enseñar a leer. Cómo hacer lectores competentes**, EOS, 2015

Bibliografía Complementaria

LENNEBERG, Eric H. y LENNEBERG, Elizabeth (compil.), **Fundamentos del desarrollo del lenguaje**, Alianza Universidad, 1982

LENNEBERG, Eric H., **Fundamentos biológicos del lenguaje**, Alianza, 1985

MALMBERG, Bertil, **La lengua y el hombre**, Itsmo, 1986

MONFORT, Marc y JUÁREZ, Adoración, **El niño que habla. El lenguaje oral en el preescolar**, CEPE, 1987

RONDAL, Jean A., **El desarrollo del lenguaje**, Médica y Técnica, 1982

RONDAL, Jean A., **Lenguaje y educación**, Médica y Técnica, 1980

CARLINO, P., y SANTANA, D. (coord.), **Leer y escribir con sentido. Una experiencia constructivista en Educación Infantil y Primaria**, Visor, 1999

DÍEZ de ULZURRUN, Ascen (coord.), **El aprendizaje de la lectoescritura desde una perspectiva constructivista**, Graó, 2005

FONS ESTEVE, Montserrat, **Leer y escribir para vivir. Alfabetización inicial y uso real de la lengua escrita en la escuela**, Graó, 2004

MARUNY CURTO, Lluís, y otros, **Escribir y leer. Materiales curriculares para la enseñanza y el aprendizaje del lenguaje escrito, de tres a ocho años**, Ministerio de Educación y Ciencia/Edelvives, 1997

SMITH, Carl B., y DAHL, Karin L., **La enseñanza de la lectoescritura: un enfoque interactivo**, M.E.C./Visor, 1989

TOLCHINSKY, Liliana, y SIMÓ, Rosa, **Escribir y leer a través del currículum**, U. de Barcelona/Horsori, 2001

LLUCH, G. Y ZAYAS, F., **Leer en el centro escolar. El plan de lectura**, Octaedro, 2015

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte da profesora, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais.